

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE VIČ

Ljubljana, junij 2024

Predsednica Sveta šole OŠ Vič,
Mojca Sojar

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06) je Svet šole OŠ Vič na 14. dopisni seji dne, 14. 6. 2024, sprejel

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE VIČ

V njegovem širšem pomenu nas vzgojni načrt usmerja k vzgojnim pristopom, v ožjem pomenu pa pomeni načrt za izvajanje vzgojnih dejavnosti v naslednjem šolskem letu. Vsaka vzgoja temelji na občih civilizacijskih vrednotah, želimo pa dati poudarek tudi ciljem vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj, ki jih bomo najbolj uresničevali kot ekošola, kulturna in zdrava šola.

1 VREDNOTE

Učitelji, učenci in starši smo skupaj izbrali tri vrednote, ki se nam zdijo najpomembnejše in jim želimo slediti v naslednjem šolskem letu. Vrednote so med seboj neločljivo povezane in nam predstavljajo smernice, v luči katerih se bomo trudili izvajati vse vzgojne dejavnosti.

- **Spoštovanje**

Kot eno izmed ključnih vrednot smo soglasno izpostavili spoštovanje. Spoštovanje se začne pri vsakem posamezniku, ki zna ceniti samega sebe ter druge. Učitelji in učenci želimo živeti v spoštljivem okolju, ki bo spodbujalo razvoj zdrave samopodobe posameznika in dobrih medosebnih odnosov.

- **Sprejemanje drugačnosti**

Pomembno se nam zdi, da učence vzgajamo v strpnosti, sprejemanju drugačnih in zavedanju, da smo različni in da ravno različnost bogati naše skupno življenje. Zavedamo se, da je vsak posameznik drugačen, med seboj pa se razlikujejo tudi družine, kar moramo pri svojem obnašanju in delovanju upoštevati.

- **Dobri medsebojni odnosi**

Z dobrimi medsebojnimi odnosi bomo lažje uresničevali zastavljene vzgojne in izobraževalne cilje, saj je medsebojno razumevanje in strpnost temelj vsake skupnosti. Ravnajmo tako, da se nihče ne bo počutil izključenega iz naše skupnosti.

2 VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

2.1 Temeljna vzgojna načela

Pravila šolskega reda Osnovne šole Vič so področje delovanja, pri katerem moramo biti enotni učitelji in učenci, naša prizadevanja pa morajo podpirati tudi starši. Pri izvajanju vzgojnih dejavnosti se bomo opirali na nekatera temeljna načela, navedena v nadaljevanju.

• Aktivno sodelovanje učencev

Učencem je omogočeno izražanje mnenja in posredovanje predlogov preko svojih predstavnikov v šolski skupnosti. Učenci so sodelovali tudi pri oblikovanju vzgojnega načrta, z izvajanjem le-tega pa bodo še bolj aktivno udeleženi v vsakodnevno vzgojno delovanje, saj jih bomo spodbujali k vse večji avtonomnosti in odgovornosti. Učenci bodo lahko aktivni tudi na učnem področju, saj jih bomo čim bolj spodbujali k medsebojni učni pomoči.

• Sodelovanje s starši

Starši in šola smo dolžni poskrbeti za dobrobit otroka, kar se lahko uresničuje samo s tesnim medsebojnim sodelovanjem in zaupanjem. Starši so odgovorni za otrokovo redno izpolnjevanje šolskih obveznosti in za redno spremljanje otrokovega šolskega dela, njegovega počutja v šoli ter njegovega vedenja. Soodgovorni smo tako za otrokov učni kot tudi osebni razvoj.

Oblike sodelovanja šole s starši:

- govorilne ure ter individualni razgovori,
- komunikacija preko telefona in e-pošte,
- roditeljski sestanki,
- sodelovanje s strokovnimi delavci šole pri reševanju problemov, ki jih ima njihov otrok,
- predavanja za starše,
- možnost komuniciranja preko predstavnika oddelka v svet staršev,
- sodelovanje z učitelji pri pripravi in izvedbi dni dejavnosti,
- priprava in obiskovanje razrednih in šolskih prireditev,
- prispevanje materiala za izvedbo dni dejavnosti ali za različne zbiralne akcije,
- neformalna srečanja.

V vsakodnevnem skupnem življenju lahko nastanejo nesoglasja, ki jih s pogovorom navadno hitro rešimo. Da ne bi prihajalo do nepotrebne izgube časa ali dodatnih nesporazumov želimo, da starši upoštevajo postopnost pri reševanju problemov. Starši naj se v primeru konfliktov ali težav najprej obrnejo na **učitelja**, ki problem pozna ali je z njim povezan. Za pomoč pri pogovoru in reševanju težav lahko prosijo tudi **razrednika**. V primeru, da težave tudi ob prisotnosti razrednika ne morejo rešiti, se bo vključila **svetovalna služba**. Če tudi to ne bo pripomoglo k razrešitvi konflikta, pa bo k sodelovanju povabljen tudi **ravnatelj šole**.

- **Združevanje pravic, odgovornosti in pravil**

Življenje v šoli je življenje v skupnosti, vsaka skupnost pa lahko deluje le na podlagi medsebojno dogovorjenih pravil, ki jih morajo spoštovati vsi člani skupnosti. Pravila nastajajo na podlagi pravic članov skupnosti, hkrati pa vsaka pravica prinaša s seboj tudi dolžnost. Da bi zaščitili pravice posameznikov, smo dorekli posledice, ki sledijo neizpolnjevanju pravil in jih podrobneje opredelili v Pravilih šolskega reda Osnovne šole Vič.

- **Spodbujanje samostojnosti in odgovornosti**

Cilj vzgoje je vse večja samostojnost in odgovornost otrok. Glede na otrokovo zrelost je prav, da spodbujamo samostojnost pri njihovih odločitvah, vendar se morajo ob tem zavedati posledic ter nositi tudi odgovornost za svoje odločitve. Otroka želimo naučiti, kako njegova dejanja vplivajo nanj, na drugega posameznika in na celotno skupnost, ob tem pa povečati otrokov nadzor nad lastnim ravnanjem.

- **Usklajenost vzgojnih dejavnikov, doslednost in osebni zgled**

Naše vzgojne usmeritve bodo uspešne samo, če jih bomo podpirali vsi in jih dosledno izvajali. Na podlagi medsebojno dogovorjenih vrednot je naloga nas vseh (učencev, učiteljev in staršev), da drug drugemu s svojim ravnanjem dajemo zgled spoštljivega in odgovornega ravnanja.

2.2 Vzgojne dejavnosti

- **Preventivno in proaktivno delovanje šole**

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov ali oddelkov, in ko je potrebno tudi na ravni posameznih učencev. V prihodnje se bomo posvetili

predvsem preprečevanju vsakršnih oblik nasilja in miroljubnemu reševanju sporov. Projekti za tekoče šolsko leto so opredeljeni Letnem delovnem načrtu.

2.3 Svetovanje

Kadar se učenec znajde v stiski ali pred problemom, ki ga sam ne more rešiti, naj se poskuša pogovoriti z nekom, ki mu zaupa. V šoli se lahko obrne na učitelja, razrednika, šolsko svetovalno službo, ravnatelja ali drugega zaposlenega na šoli. Poskušali mu bomo pomagati najti primerno rešitev problema. Učenci se lahko obrnejo na šolsko svetovalno službo, kadar potrebujejo:

- svetovanje in pomoč pri težavah z učenjem,
- svetovanje in pomoč pri osebnih težavah,
- pomoč pri reševanju medsebojnih konfliktov,
- pomoč pri odločitvi za poklic,
- samo pogovor.

V primeru suma nasilja v družini bomo ravnali v skladu s protokolom za vzgojno-izobraževalne zavode pri obravnavi nasilja v družini.

2.4 Šolska mediacija in restitucija

Mediacija in restitucija sta načina reševanja sporov in problemov.

Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljna, ponujena možnost, lahko se odloči, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak;
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahtevata odločitev in napor učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena.

Strokovni delavec bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda.

3 POHVALE, PRIZNANJA IN PREJEM ZLATEGA VIČKA

Pohvale, priznanja in prejem zlatega Vička predlagajo:

- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

3.1 Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

3.2 Priznanja

Priznanja se podeli učencem za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,

- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države.

Učenci dobijo priznanja ob koncu šolskega leta.

3.3 Zlati Vičko

Zlatega Vička prejmejo učenci, ki so se v času šolanja izkazali na več področjih.

Kriteriji za prejem zlatega Vička so:

- učenci so vzor generaciji,
- so učno uspešni skozi celotno šolanje – povprečna ocena 4,5 ali več,
- imajo vidne dosežke na tekmovanjih,
- aktivno sodelujejo pri šolskih in izven šolskih dejavnostih, ki so v dobrobit šole.

4 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledice kršitev pravil šole in so način reševanja problemov, ki se s tem pojavijo. Uporabljajo se lahko, če:

- trenutna situacija narekuje naglo ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita imovine ipd.),
- učenci zavračajo sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samo presojo, restitucija, mediacija ipd.),
- učenci niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih ali ponavljajo kršitve pravil šolskega reda in dogovorov.

Vzgojne ukrepe natančneje opredeljuje dokument Pravila šolskega reda za učence Osnovne šole
Vič:

1. Pogovor učitelja z učencem.
2. Pogovor razrednika z učencem.
3. Pogovor knjižničarja z učencem.
4. Pogovor svetovalne službe z učencem.
5. Pogovor pomočnika/pomočnice ravnatelja z učencem.
6. Pogovor ravnatelja z učencem.
7. Pogovor o kršitvi v razredu / na razredni uri / izpostavitve problematike v oddelku.
8. Učenec dobi neopravičeno uro (ure).
9. Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge zaposlene odrasle osebe.
10. Vpis prekrška v eAsistent ali obvestilo razredniku.
11. Presedanje oziroma menjava sedežnega reda.
12. Opravičilo prizadeti osebi v prisotnosti strokovnega delavca.
13. V kolikor učenec nima športne opreme, dela po presoji in navodilih učitelja.
14. Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti .
15. Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Učitelj odnese predmet v tajništvo ter pozove starše da predmet osebno prevzamejo v tajništvu šole, v času uradnih ur.
16. Učenec mora zapisati razmišljanje o svojem vedenju: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako ...

17. Učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal (učitelj lahko pri naslednji učni uri to tudi preveri).
 18. Po presoji učitelja prekinitve opravljanja preverjanja ali ocenjevanja znanja, odvzem pisnega izdelka ter zahteva po kasnejšem ponovnem pristopu k ocenjevanju znanja.
 19. Restitucija.
 20. Plačilo škode po dogovoru s starši.
 21. Opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti; odpravljanje povzročene nereda v določenih prostorih; pomoč pri urejanju zunanjih in notranjih šolskih površin, pomoč v OPB in JV, dodatno dežurstvo, pomoč učitelju pri dopolnilnem pouku, pomoč v knjižnici...
- Učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in tudi koliko časa za to potrebuje.
22. Pomoč sovrstnikom (učna pomoč, pomoč sošolcem...).
 23. Priprava predstavitve/plakata/povzetka za ostale učence na temo, povezano s kršitvijo.
 24. Povečan nadzor nad učencem (med odmori, pri kosilu, na dnevih dejavnosti, aktivnostih izven šole, na taborih in šoli v naravi).
 25. Zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti oz. varnosti drugih. Učenca prevzamejo starši.
 26. Določitev začasnega spremljevalca učencu.
 27. Izbris slik, posnetkov, lažnega profila... iz elektronskih naprav in platform.
 28. Učenec na zahtevo strokovnega delavca izprazni torbo, omarico, žepe...
 29. Uživanje hrane pod nadzorom strokovnega delavca.
 30. Začasna prepoved zadrževanja v določenih prostorih šole (npr. knjižnica, jedilnica...).
 31. Začasno preživljanje glavnega odmora pod nadzorom strokovnega delavca.
 32. Začasni ali trajni odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
 33. Začasna ali trajna prepoved zastopanja šole na tekmovanjih, nastopih, prireditvah ali razstavah.
 34. Začasna ali trajna ukinitve nekaterih pravic, ki so povezane s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, nadstandardnim programom.
 35. Odstranitev učenca od dejavnosti pod nadzorom strokovnega delavca.
 36. Prepoved udeležbe ali prekinitve dneva dejavnosti in odhod domov (starši prevzamejo učenca na lokaciji), skladno s prvim odstavkom 50. člena ZOsn.
 37. Prepoved udeležbe ali prekinitve bivanja v šoli v naravi/taboru ali večdnevni ekskurziji

in odhod domov (starši prevzamejo učenca na lokaciji), skladno s prvim odstavkom 50. člena ZOsn.

38. Izrek vzgojnega opomina.
39. **Začasna premestitev v drug oddelek ali skupino** (učenca se lahko začasno premesti v drugi oddelek ali skupino na podlagi mnenja razrednega učiteljskega zbora. Začasna premestitev je lahko predvidoma mesec dni.) Pogoji za začasno premestitev učenca so večkrat ponavljajoče se kršitve, 1. vzgojni opomin).
40. **Stalna premestitev v drug oddelek ali skupino.** (učenca se lahko stalno premesti v drugi oddelek ali skupino na podlagi mnenja razrednega učiteljskega zbora. Pogoji za stalno premestitev učenca je izrečen 2. vzgojni opomin).

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, ki so določene z zakonom, drugimi predpisi ter akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena

5 VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je nastal v sodelovanju z učenci, strokovnimi delavci šole in starši.

Osnutek Vzgojnega načrta je bil obravnavan na dopisni seji učiteljskega zbora od 7. 6. 2024 do 10. 6. 2024, na 3. redni seji sveta staršev v šolskem letu 2023/2024, 5. 6. 2024 in na 14. dopisni seji sveta šole, ki je potekala od 11. 6. 2024 do 14. 6. 2024.

Vzgojni načrt začne veljati 15. 6. 2024.

Z začetkom veljavnosti Vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt Osnovne šole Vič z dne, 29. 9. 2010.

Sašo Vlah, ravnatelj OŠ Vič